

Udskriftsdato: 8. januar 2026

VEJ nr 9409 af 03/06/2021 (Historisk)

Vejledning om konsekvensvurdering af lovforslag i forhold til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling

Ministerium: Finansministeriet

Journalnummer: Finansmin., j.nr.

Vejledning om konsekvensvurdering af lovforslag i forhold til FN's verdensmål for bæredygtig udvikling

Denne vejledning beskriver, hvordan der skal foretages konsekvensvurderinger af lovforslag i forhold til FN's verdensmål. Vejledningen supplerer *Vejledning om konsekvensanalyser*, kapitel 7 ('Andre konsekvenser').

FN's verdensmål

De 17 verdensmål indgår i 2030-dagsordenen for bæredygtig udvikling, som blev vedtaget på FN-topmødet den 25. september 2015. Under hvert enkelt verdensmål er der defineret en række delmål – 169 i alt, jf. *bilag 1*. Verdensmålene er universelle, men har både en national og en international dimension, og de kontraherende stater skal derfor opfylde målene såvel nationalt som internationalt.

Generelle retningslinjer for konsekvensvurderingen

Fra og med lovprogrammet 2021/2022 skal alle regeringens lovforslag screenes i forhold til eventuelle konsekvenser for verdensmålene og de 169 delmål. Screeningen foretages af ressortministeriet. Finansministeriet kan understøtte ministerierne i screeningsprocessen.

Herefter udvælges de lovforslag, der skal konsekvensvurderes.

Hvis et lovforslag vurderes at have relevante og væsentlige konsekvenser, skal der endelig medtages et særskilt punkt om verdensmålene i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Fremgangsmåde

Vurderingen af konsekvenserne for verdensmålene består af tre trin, som er udgangspunktet for alle konsekvensvurderinger, jf. *Vejledning om konsekvensanalyser*.

- Indledende vurdering (screening).
- Udvalgelse (scoping).
- Endelig vurdering og formidling heraf (assessment).

Trin 1 - Indledende vurdering (screening)

Indledningsvist foretages en screening af, om lovforslaget vedrører *temaer*, der er omfattet af et eller flere af FN's 17 verdensmål. Det kan f.eks. dreje sig om et lovforslag, der vedrører sundhed og trivsel (verdensmål 3), uddannelse (verdensmål 4) eller klimaet (verdensmål 13).

Ressortministerierne angiver i deres bidrag til lovprogrammet deres umiddelbare bud på, om de enkelte lovforslag vedrører temaer, der er omfattet af verdensmålene, og om forslagene i givet fald skønnes at have relevante og væsentlige konsekvenser for opfyldelsen af verdensmålene.

Finansministeriet gennemgår bidragene til lovprogrammet og går om nødvendigt i dialog med ressortministerierne omkring deres vurdering af, hvilke lovforslag der umiddelbart vurderes at kunne have relevante og væsentlige konsekvenser for opfyldelsen af verdensmålene.

Når ressortministerierne – evt. efter dialog med FM – har identificeret de lovforslag, der umiddelbart vurderes at kunne have konsekvenser for opfyldelsen af verdensmålene, skal der foretages en nærmere vurdering af disse lovforslags konsekvenser (trin 2).

Trin 2 – Udvalgelse (scoping)

Ressortministeriet foretager en nærmere vurdering af de lovforslag, som vedrører områder omfattet af verdensmålene, med henblik på at udvælge de lovforslag, der har væsentlige og relevante konsekvenser for opfyldelsen af verdensmålene i en dansk kontekst.

Det beror på en konkret vurdering, om konsekvenserne af et lovforslag må anses for væsentlige og relevante.

I vurderingen af *væsentlighed* bør der navnlig lægges vægt på omfanget af konsekvenserne. Jo større konsekvenser, jo vigtigere at vurdere.

I forhold til *relevans* bemærkes det, at flere delmål angiver målsætninger, som Danmark allerede opfylder, og som i dag primært er af relevans for udviklingslande. Det gælder fx delmål 2.3 om landbrugsproduktiviteten, delmål 3.2 om børnedødelighed og delmål 1.1 om ekstrem fattigdom. Disse kan være irrelevante at vurdere. Det kan dog være relevant, f.eks. hvis omfanget af konsekvenserne er store (*væsentlighed*). Det understreges, at selvom Danmark klarer det godt på et delmål, kan det stadig være relevant at vurdere.

De delmål, der er angivet ved tal og litra (fx delmål 6.b), omhandler implementeringen af verdensmålene ("means of implementation") og vedrører overvejende udviklingsfinansiering. Disse delmål vil således som udgangspunkt kun være relevante for lovforslag, der vedrører udviklingsfinansiering.

Endvidere kan *Leave no one behind*-agendaen belyses, hvis den vurderes at være relevant og væsentligt i forbindelse med vurderingen af et delmål. *Leave no one behind*-agendaen er en del af 2030-dagsordenen om bæredygtig udvikling. Princippet handler om, at verdensmålene skal nås for alle grupper i samfundet. Agendaen sætter fokus på, at visse grupper har svært ved at få adgang til ressourcer og muligheder, fordi de er marginaliserede, diskriminerede og/eller er meget resourcesvage. Agendaen kan således være relevant at belyse, hvis et givent lovforslag særligt påvirker dem, der er særligt "ladt tilbage" i forhold til at få opfyldt det relevante mål/delmål.

Endelig kan der konkret være anledning til at vurdere konsekvenserne for global udvikling og udviklingslande, hvis de kan vurderes uden større vanskeligheder og vurderes at være relevante og væsentlige.

Ved vurderingen bør ministeriet afdække de umiddelbare konsekvenser for delmålene (på kort sigt). Konsekvenserne på lang sigt kan belyses, hvis de kan vurderes uden større vanskeligheder, og det er muligt at give et pålideligt billede heraf.

Det er i udgangspunktet alene de direkte konsekvenser af et lovforslag, som skal afdækkes. De indirekte konsekvenser kan belyses, hvis de kan vurderes uden større vanskeligheder.

Konsekvensvurderingen skal omfatte både positive og negative konsekvenser.

Hvis ressortministeriet når frem til, at et lovforslag har væsentlige og relevante konsekvenser for opfyldelsen af verdensmålene, skal der udarbejdes en egentlig konsekvensvurdering, som medtages i bemærkningerne til lovforslaget (trin 3).

Trin 3 – Endelig vurdering og formidling heraf (assessment)

I lovforslag, der har væsentlige og relevante konsekvenser for opfyldelsen af verdensmålene, medtages der et særskilt punkt herom i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Det skal i punktet kort beskrives, hvordan lovforslaget forventes at påvirke det eller de relevante delmål.

Der vil som udgangspunkt være tale om en kvalitativ vurdering af lovforslagets konsekvenser. Hvis det umiddelbart er muligt at kvantificere konsekvenserne for et givent verdensmål eller delmål, bør dette dog gøres.

Konsekvensvurderingen af verdensmålene placeres som sidste punkt inden de obligatoriske konsekvensvurderinger (dvs. inden punktet om økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige). Overskriften til punktet benævnes "Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål", jf. eksempel i *boks 2*.

Boks 2**Eksempel på formulering og placering af konsekvensvurdering**

L 96 Forslag til lov om ændring af lov om adgangsregulering ved videregående uddannelser fremsat af uddannelses- og forskningsministeren 17. januar 2020.

3. Konsekvenser for opfyldelsen af FN's verdensmål

En ophævelse af begrænsning af dobbeltuddannelse vurderes at understøtte delmål nr. 4.4., hvorefter antallet af unge og voksne, der har relevante færdigheder, herunder tekniske og erhvervsrettede færdigheder og kompetencer, for beskæftigelse, gode job og iværksætteri, skal øges væsentligt inden 2030. Initiativet vurderes alt andet lige at kunne medvirke til, at flere personer får mulighed for at supplere og udbygge deres uddannelsesmæssige kompetencer på et videregående niveau.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

...

Det bemærkes, at der på nogle områder vil være et tematisk sammenfald mellem verdensmålene og eksisterende punkter i lovforslag. Lovforslag indeholder f.eks. allerede i dag obligatoriske punkter om klimamæssige konsekvenser og miljø- og naturmæssige konsekvenser, ligesom der, når det er relevant, allerede i dag medtages et særskilt punkt om ligestillingsmæssige konsekvenser. I sådanne tilfælde kan punktet om verdensmålene begrænses til at omfatte en bemærkning om, at lovforslaget vurderes at have positive eller negative konsekvenser for opfyldelsen af et nærmere angivet delmål, samt en henvisning til det punkt, hvor emnet er nærmere behandlet, jf. eksempel i *boks 3*.

Boks 3**Eksempel på formulering og placering af konsekvensvurdering**

L 111 Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse fremsat af miljø- og fødevareministeren 15. december 2016.

3. Konsekvenser for FN's verdensmål

De miljømæssige konsekvenser af brugen af kompenserende marinemidler vurderes at understøtte delmål [nr.] om [...] [positivt / negativt]. Der henvises til pkt. 7 om miljømæssige konsekvenser.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

...

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

...

6. Administrative konsekvenser for borgerne

...

7. Miljømæssige konsekvenser

Den generelle situation i Danmark er, at der er opgjort et behov for at reducere udledningen af næringsstoffer for at kunne leve op til forpligtelserne i vandrammedirektivet, havstrategidirektivet og fuglebeskyttelses- og habitatdirektiverne, og de miljømål og indsatsbehov, der er fastsat på baggrund af lov om vandplanlægning.

Med de kompenserende marine virkemidler fjernes en mængde næringsstoffer fra det eller de kystvande og havområder, hvortil der sker en direkte eller indirekte udledning fra havbruget. Herved reduceres de negative miljømæssige konsekvenser, som følger af en øget havbrugsproduktion. Det vurderes på nuværende tidspunkt, at muslingeopdræt er det marine virkemiddel, som vil være mest anvendeligt og rentabelt som kompenserende virkemiddel i forbindelse med havbrugsdrift, og som der derfor primært vil være interesse.

Muslingeopdræt må derfor være det kompenserende marine virkemiddel, som primært kan forventes at bidrage til lovforslagets miljømæssige konsekvenser. De miljømæssige konsekvenser af muslingeopdræt isoleret set er opsummeret i en rapport fra Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, fra 2016 om marine virkemidler. Det fremgår af rapporten, at der er flere positive miljøeffekter forbundet med opdræt af muslinger.

Vurderes et lovforslag ikke at have væsentlige og relevante konsekvenser, skal dette ikke anføres i bemærkningerne.

Relevante dokumenter

- Vejledning om konsekvensanalyser

<https://modst.dk/media/19528/vejledning-om-konsekvensanalyser-maj-2005-afsnit-3-2-7-1-og-7-2-revideret-i-2018.pdf>

- Oversigt over verdensmål og delmål fremgår af *bilag 1*.

For yderligere information se evt. : <https://www.verdensmaal.org/maalene>

- *Leave no one behind*-agendaen

<https://unsdg.un.org/2030-agenda/universal-values/leave-no-one-behind>

Finansministeriet, den 3. juni 2021

De 17 verdensmål og 169 delmål

Boks 1	
Delmål	
Verdensmål 1: Afskaf fattigdom	
1.1.	Inden 2030 skal ekstrem fattigdom være udryddet for alle mennesker overalt i verden, for øjeblikket målt som mennesker, der lever for mindre end USD 1,25 om dagen.
1.2.	Inden 2030 skal andelen af mænd, kvinder og børn i alle aldre, som lever i fattigdom i alle dens dimensioner, halveres i henhold til nationale definitioner.
1.3.	Der skal gennemføres nationalt tilpassede sociale sikringssystemer og foranstaltninger for alle, inklusiv nedre grænser, og inden 2030 skal der opnås en substantiel dækning af de fattige og de udsatte grupper.
1.4.	Inden 2030 skal det sikres, at alle mænd og kvinder, især de fattige og de udsatte, har lige ret til de økonomiske ressourcer samt adgang til basale serviceydelser, ejerskab og kontrol over land og andre former for ejendom, arv, naturressourcer, passende ny teknologi og finansielle tjenesteydelser herunder mikrofinansiering.
1.5.	Inden 2030 skal modstandsdygtigheden opbygges hos de fattige og hos mennesker, der lever i udsatte situationer, og deres eksponering og sårbarhed over for klimarelaterede ekstreme hændelser og andre økonomiske, sociale og miljømæssige chok og katastrofer skal reduceres.
1.a.	Der skal sikres en betydelig mobilisering af ressourcer fra en række forskellige kilder, herunder gennem øget udviklingssamarbejde, med henblik på at tilvejebringe tilstrækkelige og forudsigelige midler til udviklingslandene, i særdeleshed de mindst udviklede lande, til gennemførelse af programmer og politikker for at udrydde fattigdom i alle dens dimensioner.
1.b.	Der skal skabes solide politiske rammer på nationalt, regionalt og internationalt plan, baseret på udviklingsstrategier med særlig fokus på de fattige og på ligestilling, for at støtte fremskyndelse af investeringer i tiltag til udryddelse af fattigdom.
Verdensmål 2: Stop sult	
2.1.	Inden 2030 skal sult være udryddet, og alle mennesker - især de fattige og de mest sårbare, herunder småbørn, - skal sikres adgang til sikker, ernæringsrig og tilstrækkelig mad hele året rundt.
2.2.	Inden 2030 skal alle former for fejlnæring udryddes, herunder skal de internationalt aftalte delmål for væksthæmning og afmagring hos børn under 5 år nås inden 2025, og ernæringsbehovet hos unge piger, gravide og ammende kvinder samt ældre mennesker skal håndteres.

2.3.	Inden 2030 skal landbrugsproduktiviteten og indkomsterne for små-skala fødevareproducenter fordobles, særligt for kvinder, oprindelige folk, familielandbrug, husdyrbrug og fiskere, herunder gennem sikret og lige adgang til jord, andre produktionsressourcer og tilførsler, viden, finansielle tjenester, markeder og muligheder for værditilvækst, samt beskæftigelse uden for landbruget.
2.4.	Inden 2030 skal der sikres bæredygtige fødevareproduktionssystemer og implementeres modstandsdygtige landbrugspraksisser, som øger produktivitet og produktion, medvirker til at bevare økosystemer, styrker kapaciteten for tilpasning til klimaforandringer, ekstreme vejrforhold, tørke, oversvømmelser og andre katastrofer, og som fremskynder forbedring af land og jordkvalitet.
2.5.	Inden 2020 skal den genetiske diversitet bevares for såsæd, kultiverede planter, landbrugsopdræt og husdyr, samt deres relaterede vilde arter, herunder gennem fornuftigt forvaltede og diversificerede såsæd- og plantegenbanker på nationalt, regionalt og internationalt niveau, og der skal fremmes adgang til, samt lige fordeling af fordelene ved udnyttelse af de genetiske ressourcer og den associerede traditionelle viden, som internationalt aftalt.
2.a.	Investeringer skal øges, bl.a. gennem forbedret internationalt samarbejde, i landdistrikternes infrastruktur, i landbrugsforskning og konsulenttjenester, i teknologiudvikling samt i genbanker for planter og husdyr, for at forbedre landbrugets produktivitetsskapacitet i udviklingslande, især i de mindst udviklede lande.
2.b.	Handelsbarrierer og forvriddninger i de globale landbrugsmarkeder skal korrigeres og forebygges, herunder via parallel afskaffelse af alle former for eksportstøtte til landbruget og alle eksportforanstaltninger med tilsvarende effekt, i overensstemmelse med mandatet fra Doha-udviklingsrunden.
2.c.	Der skal vedtages tiltag, der skal sikre, at fødevaremarkederne og de heraf afledte markeder fungerer ordentligt, og som er med til at sikre rettidig adgang til markedsinformationer, herunder fødevarelagre, for derved at hjælpe med at begrænse ekstreme udsving i fødevarepriserne.
Verdensmål 3: Sundhed og trivsel	
3.1.	Inden 2030 skal den globale mødredødelighed reduceres til under 70 dødsfald pr. 100.000 levendefødte børn.
3.2.	Inden 2030 skal der sættes en stopper for forebyggelige dødsfald blandt nyfødte og børn under 5 år, med en målsætning i alle lande om at reducere den neonatale dødelighed til maksimalt 12 dødsfald pr. 1000 levendefødte børn og reducere dødelighed hos børn under 5 år til maksimalt 25 dødsfald pr. 1.000 levendefødte børn.
3.3.	Inden 2030 skal epidemierne af AIDS, tuberkulose, malaria og negligerede tropiske sygdomme afsluttes, og hepatitis, vandbårne sygdomme og andre smitsomme sygdomme skal bekæmpes
3.4.	Inden 2030 skal tidlig dødelighed, som følge af ikke-smitsomme sygdomme, reduceres med en tredjedel gennem forebyggelse og behandling, og mental sundhed og trivsel skal fremmes.

3.5.	Forebyggelse og behandling af rusmiddelmisbrug, herunder narkotikamisbrug og skadelig brug af alkohol, skal styrkes.
3.6.	Inden 2020 skal antallet af globale dødsfald og tilskadekomster som følge af trafikulykker halveres
3.7.	Inden 2030 skal der sikres universel adgang til seksuelle og reproduktive sundhedsydelser, herunder familieplanlægning, oplysning og uddannelse, og integration af reproduktiv sundhed i nationale strategier og programmer.
3.8.	Der skal opnås universel sundhedsdækning, herunder beskyttelse mod økonomiske risici, adgang til essentielle sundhedsydelser af høj kvalitet, og adgang til sikker og effektiv livsvigtig kvalitetsmedicin og vacciner til en overkommelig pris for alle.
3.9.	Inden 2030 skal antallet af dødsfald og sygdomstilfælde som følge af udsættelse for farlige kemikalier samt luft-, vand- og jordforurening væsentligt reduceres.
3.a.	Implementeringen af Verdenssundhedsorganisationens Rammekonvention vedrørende Tobakskontrol skal styrkes i alle lande, hvor det er relevant
3.b.	Forskning og udvikling af vacciner og medicin til behandling af smitsomme og ikke-smitsomme sygdomme, der primært påvirker udviklingslande skal støttes, og der skal sikres adgang til livsvigtig medicin og vacciner til en overkommelig pris i overensstemmelse med Doha-erklæringen om TRIPS-aftalen og Folkesundhed, som bekræfter udviklingslandenes ret til i fuldt omfang at anvende bestemmelserne i Aftalen om Handelsrelaterede Aspekter af Intellectuelle Ejendomsrettigheder vedrørende fleksibilitet i beskyttelsen af folkesundheden, og især skal der sikres adgang til medicin for alle.
3.c.	Der skal opnås en væsentlig forøgelse af sundhedsfinansiering og rekruttering, udvikling, uddannelse og fastholdelse af sundhedsarbejdsstyrken i udviklingslande, især i de mindst udviklede lande og de små udviklingsøstater.
3.d.	Alle lande, og især udviklingslandene, skal styrke deres kapacitet for tidlig varsling, risikoreduktion og håndtering af nationale og globale sundhedsrisici.
Verdensmål 4: Kvalitetsuddannelse	
4.1.	Inden 2030 skal det sikres, at alle piger og drenge gennemfører gratis, inkluderende grundskoleundervisning og ungdomsuddannelse i høj kvalitet, der fører til relevante og effektive læringsresultater.
4.2.	Inden 2030 skal alle piger og drenge sikres adgang til dagtilbud af høj kvalitet, så de er klar til grundskolen.
4.3.	Inden 2030 skal alle kvinder og mænd sikres lige adgang til teknisk, erhvervs- og videregående uddannelse, herunder universiteter, af høj kvalitet og til en overkommelig pris.
4.4.	Inden 2030 skal antallet af unge og voksne, der har relevante færdigheder, herunder tekniske og erhvervsrettede færdigheder og kompetencer, for beskæftigelse, gode job og iværksætteri, øges væsentligt.

4.5.	Inden 2030 skal ulighed mellem kønnene i uddannelser afskaffes, og der skal sikres lige adgang til alle niveauer af uddannelse og erhvervsrettet uddannelse for de mest udsatte grupper, herunder mennesker med handicap, oprindelige folk og børn i udsatte situationer.
4.6.	Inden 2030 skal alle unge og en væsentlig del af voksne, både mænd og kvinder, have opnået færdigheder i at læse og regne.
4.7.	Inden 2030 skal alle elever have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at fremme bæredygtig udvikling, herunder bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og bæredygtig livsstil, menneskerettigheder, ligestilling mellem kønnene, fremme af en fredelig og ikkevoldelig kultur, globalt medborgerskab samt anerkendelse af kulturel mangfoldighed og af kulturens bidrag til bæredygtig udvikling.
4.a.	Uddannelsesinstitutioner skal bygges og opgraderes, så de tager hensyn til barnets tarv, handicap og køn, og så de skaber et sikkert, ikkevoldeligt, inkluderende og effektivt læringsmiljø for alle.
4.b.	Inden 2020 skal antallet af stipendier til udviklingslande øges væsentligt globalt, især til de mindst udviklede lande, små udviklingsøstater, og afrikanske lande, til brug for indskrivning på højere uddannelser, herunder erhvervsuddannelse og informations- og kommunikationsteknologi, tekniske, ingeniør- og videnskabelige programmer, i udviklede lande og andre udviklingslande.
4.c.	Inden 2030 skal antallet af uddannede lærere øges væsentligt, bl.a. gennem internationalt samarbejde om læreruddannelse i udviklingslande, især de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater.
Verdensmål 5: Ligestilling mellem kønnene	
5.1.	Alle former for diskrimination af alle kvinder og piger overalt skal stoppes.
5.2.	Alle former for vold mod alle kvinder og piger i de offentlige og private rum skal elimineres, herunder menneskehandel og seksuel og andre former for udnyttelse.
5.3.	Alle skadelige skikke som børneægteskaber, tidlige ægteskaber og tvangsægteskaber samt kvindelig omskæring skal elimineres
5.4.	Ulønnet omsorgsarbejde og arbejde i hjemmet skal anerkendes og værdsættes gennem tilgængelighed af offentlige serviceydelser, infrastruktur og politikker for social beskyttelse samt ved at fremme delt ansvar i hjemmet og familien, som nationalt passende.
5.5.	Kvinder skal sikres fuld og effektiv deltagelse og lige muligheder for lederskab på alle niveauer i beslutningsprocesser inden for politik, økonomi og det offentlige liv.
5.6.	Der skal sikres universel adgang til seksuel og reproduktiv sundhed og reproduktive rettigheder i overensstemmelse med handlingsprogrammet fra den Internationale Konference om Befolkning og Udvikling samt Beijing-handlingsplanen og slutdokumenterne fra opfølgingskonferencerne.

5.a.	Der skal gennemføres reformer for at give kvinder lige rettigheder til økonomiske ressourcer samt adgang til ejerskab og kontrol over jord og andre former for ejendom, finansielle tjenester, arv og naturressourcer, i henhold til nationale love.
5.b.	Brugen af teknologi, som hjælpemiddel, især informations- og kommunikationsteknologi skal øges, for at fremme kvinders rettigheder og muligheder.
5.c.	Velfunderede politikker og lovgivning, der kan håndhæves, og som fremmer ligestilling mellem kønnene og styrker alle kvinders og pigers rettigheder og muligheder på alle niveauer, skal vedtages og styrkes.

Verdensmål 6: Rent vand og sanitet

6.1.	Inden 2030 skal der opnås universel og lige adgang til sikkert drikkevand til en overkommelig pris for alle.
6.2.	Inden 2030 skal der opnås lige adgang til egnet sanitet og hygiejne for alle, og ordentlige toilet forhold for alle, med særlig opmærksomhed på kvinder og pigers behov, og på mennesker i sårbare situationer.
6.3.	Inden 2030 skal vandkvaliteten forbedres ved at reducere forurening, afskaffe affaldsdumping og minimere udslip af farlige kemikalier og materialer, og halvere andelen af ubehandlet spildevand og væsentligt øge genanvendelse og sikker genbrug globalt.
6.4.	Inden 2030 skal effektiviteten af vandanvendelsen indenfor alle sektorer øges væsentligt, og der skal sikres bæredygtig indvinding af og forsyning med ferskvand for at imødegå vandknapshed, og væsentligt reducere antallet af mennesker, der lider af vandmangel, betydeligt.
6.5.	Inden 2030 skal forvaltning af vandressourcer integreres på alle niveauer, herunder gennem samarbejde på tværs af landegrænser, som det er relevant.
6.6.	Inden 2020 skal vandrelaterede økosystemer, herunder bjerge, skove, vådområder, floder, grundvandsbassiner og søer beskyttes og gendannes.
6.a.	Inden 2030 skal det internationale samarbejde og støtte til kapacitetsopbygning i udviklingslande udvides indenfor vand- og sanitsrelaterede aktiviteter og programmer, herunder indvinding af vand, afsaltning, vandeffektivitet, spildevandsbehandling, genbrug og genanvendelsesteknologier.
6.b.	Støtte og styrke lokalsamfundenes deltagelse i at forbedre forvaltningen af vand- og sanitet.

Verdensmål 7: Bæredygtig energi

7.1.	Inden 2030 skal der sikres universel adgang til pålidelig og moderne energiforsyning til en overkommelig pris.
------	--

7.2.	Inden 2030 skal andelen af vedvarende energi i det globale energimix øges væsentligt.
7.3.	Inden 2030 skal den globale hastighed for forbedring af energieffektiviteten fordobles.
7.a.	Inden 2030 skal det internationale samarbejde styrkes for at lette adgang til forskning i ren energi og teknologi, herunder vedvarende energi, energieffektivitet og avanceret og renere teknologi indenfor fossile brændstoffer, og for at fremme investeringer i energiinfrastruktur og ren energiteknologi.
7.b.	Inden 2030 skal infrastrukturen udvides og teknologien opgraderes til at kunne levere moderne og bæredygtige energiforsyning til alle i udviklingslandene, især de mindst udviklede lande, små udviklingsøstater og udviklingslande uden adgang til havet, i overensstemmelse med deres respektive støtteprogrammer.

Verdensmål 8: Anstændige jobs og økonomisk vækst

8.1.	Den årlige økonomiske vækst pr. indbygger skal fastholdes i overensstemmelse med nationale forhold og, især, på mindst 7 procent vækst i bruttonationalproduktet (BNP) pr. år i de mindst udviklede lande.
8.2.	Der skal opnås højere økonomisk produktivitet gennem diversificering, teknologisk opgradering og innovation, blandt andet gennem fokus på høj værditilførsel og arbejdskraftintensive sektorer.
8.3.	Der skal fremmes udviklingsorienterede politikker, der støtter produktive aktiviteter, skaber anstændige jobs, iværksætter, kreativitet og innovation, og som fremmer en formalisering og udvikling af mikro-, små- og mellemstore virksomheder, gennem bl.a. adgang til finansielle tjenesteydelser.
8.4.	Frem til 2030 skal den globale ressourceeffektivitet inden for forbrug og produktion løbende forbedres, og det skal bestræbes at afkoble økonomisk vækst fra miljøforringelse, i overensstemmelse med de 10-årige Rame programmer for bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre, med de udviklede lande i spidsen.
8.5.	Inden 2030 skal der opnås fuld og produktiv beskæftigelse og anstændigt arbejde for alle kvinder og mænd, herunder også unge og personer med handicap, og med lige løn for arbejde af samme værdi.
8.6.	Inden 2020 skal andelen af unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse væsentligt reduceres.
8.7.	Der skal træffes øjeblikkelige og effektive foranstaltninger for at udrydde tvangsarbejde, moderne slaveri og menneskehandel og for at sikre forbud mod og afskaffelse af de værste former for børnearbejde, herunder rekruttering og anvendelse af børnesoldater, og for at udrydde børnearbejde i alle dens former inden 2025.
8.8.	Arbejdstagernes rettigheder skal beskyttes og et sikkert og stabilt arbejdsmiljø for alle arbejdstagere skal fremmes, herunder for migrantarbejdere, især kvindelige migranter, og dem i usikre beskæftigelsesforhold.

8.9.	Inden 2030 skal der udformes og gennemføres politikker, der fremmer bæredygtig turisme, som skaber arbejdspladser og fremmer lokale kultur og produkter.
8.10.	Indenlandske finansielle institutioners kapacitet for at fremme og udvide adgang til bankforretninger, forsikring og finansielle tjenesteydelser for alle skal styrkes.
8.a.	Handelsrelateret bistand til udviklingslandene skal øges, især til de mindst udviklede lande, bl.a. gennem den Styrkede Integrerede Ramme for Handelsrelateret Faglig Bistand til de Mindst Udviklede Lande.
8.b.	Inden 2020 skal der udvikles og igangsættes en global strategi for at få unge i arbejde, og Den Internationale Arbejdsorganisations (ILO) Globale Jobpakt skal gennemføres.

Verdensmål 9: Industri, innovation og infrastruktur

9.1.	Der skal udvikles pålidelig, bæredygtig og robust infrastruktur af høj kvalitet, herunder regionale og grænseoverskridende infrastruktur, for at støtte den økonomiske udvikling og menneskelig trivsel, med fokus på lige adgang for alle til en overkommelig pris.
9.2.	En inklusiv og bæredygtig industrialisering skal fremmes, og industriens andel af beskæftigelsen og bruttonationalproduktet skal øges i betydelig grad inden 2030 i overensstemmelse med nationale forhold. I de mindst udviklede lande skal industriens markedsandel fordobles.
9.3.	Små industri- og andre virksomheders adgang til finansielle tjenesteydelser, herunder lånemuligheder til en overkommelig pris skal øges, især i udviklingslandene, og de skal integreres bedre i værdikæder og markeder.
9.4.	Inden 2030 skal infrastrukturen opgraderes og industrier retrofittes for at gøre dem bæredygtige, med mere effektiv udnyttelse af ressourcer og øget brug af rene og miljøvenlige teknologier og industrielle processer. Alle lande skal handle ud fra deres respektive kapacitet.
9.5.	Videnskabelig forskning skal styrkes og den teknologisk kapacitet i de industrielle sektorer i alle lande skal opgraderes, især i udviklingslandene, ved bl.a. inden 2030 at fremme innovation og væsentligt forøge det samlede antal forsknings- og udviklingsmedarbejdere pr. 1 million indbyggere, samt ved at øge de offentlige og private midler til forskning og udvikling.
9.a.	Der skal faciliteres en bæredygtig og robust infrastrukturudvikling i udviklingslandene gennem øget økonomisk, teknologisk og teknisk støtte til afrikanske lande, de mindst udviklede lande, udviklingslande uden adgang til havet, små udviklingsøstater.
9.b.	National teknologiudvikling, forskning og innovation i udviklingslande skal støttes, herunder ved at sikre et gunstigt politisk miljø for bl.a. industriel diversificering og højere merværdi for varer.

9.c.	Adgang til informations- og kommunikationsteknologi skal øges betydeligt og det skal tilstræbes at tilbyde alle adgang til Internettet, til en overkommelig pris, i de mindst udviklede lande, inden 2020.
Verdensmål 10: Mindre ulighed	
10.1.	Inden 2030 skal der opnås og fastholdes en gradvis indkomststigning for de nederste 40 procent af befolkningen, der er højere end landsgennemsnittet.
10.2.	Inden 2030 skal enhver, uanset alder, køn, handicap, race, etnicitet, oprindelse, religion eller økonomisk eller anden status, i højere grad inddrages i sociale, økonomiske og politiske beslutninger.
10.3.	Alle skal sikres lige muligheder, ligesom samfundsforårsaget uligheder skal reduceres, bl.a. ved at afskaffe diskriminerende love, politikker og skikke, og ved at fremme hensigtsmæssig lovgivning, politikker og foranstaltninger til at imødegå dette.
10.4.	Der skal vedtages politikker, især finans-, løn- og socialpolitik, og gradvist opnås større lighed.
10.5.	Regulering og overvågning af de globale finansielle markeder og institutioner skal forbedres, og implementering af disse regulativer skal styrkes.
10.6.	Udviklingslandene skal sikres øget repræsentation og stemme i beslutningstagning i de internationale økonomiske og finansielle institutioner, med henblik på at opnå mere effektive, troværdige, ansvarlige og legitime institutioner.
10.7.	Der skal faciliteres en velordnet, sikker, regulær og ansvarlig migration og mobilitet af for personer, herunder gennem implementering af planlagte og velforvaltede migrationspolitikker.
10.a.	Princippet om særlig og differentieret behandling skal implementeres for udviklingslandene, især de mindst udviklede lande, i overensstemmelse med aftaler i Verdenshandelsorganisationen.
10.b.	Der skal opmuntres til at give officiel udviklingsbistand og finansielle tilførsler, herunder direkte udenlandske investeringer, til lande, hvor behovet er størst, og især til de mindst udviklede lande, de afrikanske lande, udviklingslande uden adgang til havet, og små udviklingsøstater. Bidrag og investeringer skal gives i overensstemmelse med udviklingslandenes nationale planer og programmer.
10.c.	Inden 2030 skal omkostninger i forbindelse med migranternes pengeoverførsler reduceres til mindre end 3procent og overførselsveje med omkostninger over 5procent skal elimineres.
Verdensmål 11: Bæredygtige byer og lokalsamfund	
11.1.	Inden 2030 skal alle sikres adgang til egnede og sikre boliger til en overkommelig pris med adgang til grundlæggende tjenesteydelser, og slumkvarterer skal opgraderes.

11.2.	Inden 2030 skal der skabes adgang for alle til sikre, tilgængelige og bæredygtige transportsystemer til en overkommelig pris, trafikssikkerheden skal forbedres bl.a. ved at udbygge den kollektive trafik med særlig hensyn til behov hos sårbare befolkningsgrupper, kvinder, børn, personer med handicap og de ældre.
11.3.	Inden 2030 skal byudvikling gøres mere inkluderende og bæredygtig, og kapaciteten til en inddragende, integreret og bæredygtig boligplanlægning og forvaltning i alle lande skal styrkes.
11.4.	Indsatsen for at beskytte og bevare verdens kultur- og naturarv skal styrkes.
11.5.	Inden 2030 skal antallet af dødsfald og antallet af berørte personer samt reduktion i de direkte økonomiske tab i forhold til det globale bruttonationalprodukt, som følge af katastrofer, herunder vandrelaterede katastrofer, reduceres betydeligt med fokus på beskyttelse af de fattige og mennesker i sårbare situationer.
11.6.	Inden 2030 skal den negative miljøbelastning pr. indbygger reduceres, herunder ved at lægge særlig vægt på luftkvalitet og på husholdnings- og anden affaldsforvaltning.
11.7.	Inden 2030 skal der gives universel adgang til sikre, inkluderende og tilgængelige, grønne og offentlige rum, især for kvinder og børn, for ældre mennesker og for personer med handicap.
11.a.	Positive økonomiske, sociale og miljømæssige forbindelser mellem by, opland og landdistrikter skal støttes ved at styrke den nationale og regionale udviklingsplanlægning.
11.b.	Inden 2020 skal der ske en betydelig stigning i antallet af byer og bosættelser, der vedtager og gennemfører integrerede politikker og planer, der stræber mod inklusion, ressourceeffektivitet, modvirkning og tilpasning til klimaændringer, modstandsdygtighed over for katastrofer, og som udvikler og gennemfører helhedsorienteret katastrofe- risikostyring på alle niveauer, i overensstemmelse med Sendai-rammen for Katastrofe- og Risikoforebyggelse (Sendai Framework for Disaster Risk Reduction 2015-2030).
11.c.	De mindst udviklede lande skal støttes, bl.a. gennem finansiel og teknisk bistand, til at bygge bæredygtige og robuste bygninger med anvendelse af lokale materialer.
Verdensmål 12: Ansvarligt forbrug og produktion	
12.1.	Det 10-årige Rammeprogram for Bæredygtige Forbrug- og Produktionsmønstre skal gennemføres, og alle lande skal tage handling, med de udviklede lande i spidsen, under hensyntagen til udviklingslandenes udvikling og kapaciteter.
12.2.	Inden 2030 skal der opnås en bæredygtig forvaltning og effektiv udnyttelse af naturressourcer.
12.3.	Inden 2030 skal det globale madspild på detail- og forbrugerniveau pr. indbygger halveres og fødevarer i produktions- og forsyningskæder, herunder tab af afgrøder efter høst, skal reduceres.

12.4.	Inden 2020 skal der opnås en miljømæssig forsvarlig håndtering af kemikalier og affald i hele deres livscyklus, i overensstemmelse med de aftalte internationale rammer[1], og udledning til luft, vand og jord skal væsentligt reduceres for at minimere negative indvirkninger på menneskers sundhed og miljøet.
12.5.	Inden 2030 skal affaldsgenereringen væsentligt reduceres gennem forebyggelse, reduktion, genvinding og genbrug.
12.6.	Virksomheder, især store og transnationale virksomheder, skal opfordres til at benytte bæredygtig praksis og til at integrere oplysninger om bæredygtighed i deres rapporteringscyklus.
12.7.	Der skal fremmes bæredygtige offentlige indkøbspraksis i overensstemmelse med nationale politikker og prioriteter.
12.8.	Inden 2030 skal det sikres, at mennesker alle steder, har den relevante information og viden om bæredygtig udvikling og livsstil i harmoni med naturen.
12.a.	Udviklingslande skal støttes i at styrke deres videnskabelige og teknologiske kapacitet til at bevæge sig i retning af mere bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre.
12.b.	Der skal udvikles og indføres værktøjer til at overvåge indvirkningerne af bæredygtig udvikling på bæredygtig turisme, der skaber arbejdspladser og fremmer lokal kultur og lokale produkter.
12.c.	Ineffektive fossile brændstof-subsidier, der tilskynder unødvendigt forbrug, skal rationaliseres ved at fjerne markedsforvridninger, i overensstemmelse med nationale forhold, herunder ved omlægning af beskatningsregler og udfasning af skadelige subsidier, hvor de eksisterer, for at afspejle deres miljøpåvirkninger, under fuld hensyntagen til de særlige behov og vilkår, der gør sig gældende for udviklingslande, og minimere eventuelle negative virkninger på deres udvikling på en måde, der beskytter de fattige og de berørte samfund.
Verdensmål 13: Klimaindsats	
13.1.	Modstandskraft og tilpasningsevne til klimarelaterede risici og naturkatastrofer i alle lande skal styrkes.
13.2.	Tiltag mod klimaforandringer skal integreres i nationale politikker, strategier og planlægning.
13.3.	Undervisning, oplysning og den menneskelige og institutionelle kapacitet skal forbedres ift. modvirkning, tilpasning, skadesbegrænsning og tidlig varsling af klimaændringer.
13.a.	De udviklede landes forpligtelse, som underskrivere af FN's Rammekonvention om Klimaændringer, skal indfris, til målet om i fællesskab at mobilisere 100 mia. USD årligt inden 2020 fra alle kilder, for at imødekomme udviklingslandenes behov for meningsfulde modvirkningstiltag og gennemskuelighed ved gennemførelse, og Den Grønne Klimafond skal kapitaliseres snarest muligt.

13.b.	Der skal fremmes mekanismer, der kan øge kapaciteten til effektiv planlægning og forvaltning, som relaterer sig til klimaændringer i de mindst udviklede lande og små udviklingsøstater, og med fokus på kvinder, de unge samt lokale og marginaliserede samfund.
Verdensmål 14: Livet i havet	
14.1.	Inden 2025 skal alle former for havforurening forhindres og væsentligt reduceres, især forurening forårsaget af landbaserede aktiviteter, herunder havaffald og forurening med næringsstoffer.
14.2.	Inden 2020 skal hav- og kystnære økosystemer beskyttes og forvaltes bæredygtigt for at undgå væsentlige negative indvirkninger, bl.a. ved at styrke deres modstandskraft og ved at genoprette dem for at opnå sunde og produktive have.
14.3.	Indvirkningen af forsuren af havene skal minimeres og håndteres, bl.a. gennem øget videnskabeligt samarbejde på alle niveauer.
14.4.	Inden 2020 skal fiskeri reguleres effektivt, og der skal sættes en stopper for overfiskeri, for ulovligt, urapporteret og ureguleret fiskeri og for destruktive fiskerimetoder. Der skal implementeres videnskabeligt baserede forvaltningsplaner for at genoprette fiskebestande hurtigst muligt, og som minimum til niveauer, der giver et bæredygtigt udbytte vurderet efter deres biologiske karakteristika.
14.5.	Inden 2020 skal mindst 10procent af kyst- og havområder være beskyttet, i overensstemmelse med national og international lovgivning og baseret på den bedste tilgængelige videnskabelige information.
14.6.	Inden 2020 skal bestemte former for fiskeristøtte, der forårsager overkapacitet og overfiskeri, forbydes, og støtte, der bidrager til ulovlig, urapporteret og ureguleret fiskeri, skal fjernes, og der skal afstås fra at indføre nye lignende støtteordninger, idet det erkendes at passende og effektiv speciel- og differentieret behandling af udviklingslande og de mindst udviklede lande bør være en integreret del af Verdenshandelsorganisationens forhandlinger om fiskeristøtteordninger [c].
14.7.	Inden 2030 skal de økonomiske fordele øges for små udviklingsøstater og de mindst udviklede lande, som stammer fra bæredygtig brug af havets ressourcer, herunder bæredygtig forvaltning af fiskeri, akvakultur og turisme.
14.a.	Den videnskabelige viden, forskningskapacitet og overførsels af havteknologi skal øges, idet der tages hensyn til "the Intergovernmental Oceanographic Commission Criteria and Guidelines on the Transfer of Marine Technology", for at forbedre havenes sundhedstilstand og for at øge havbiodiversitetens bidrag til udviklingen i udviklingslande, især små østater under udvikling og de mindst udviklede lande.
14.b.	Småfiskere skal gives adgang til havets ressourcer og markeder.
14.c.	Beskyttelse og bæredygtigt brug af havene og deres ressourcer skal øges ved at implementere den internationale lovgivning, som afspejlet i De Forenede Nationers Havretskonvention (UNCLOS), som angiver de juridiske rammer for bevarelse og bæredygtigt brug af havene og deres ressourcer, som anført i paragraf 158 i "The future we want".

Verdensmål 15: Livet på land	
15.1.	Inden 2020 skal der sikres bevarelse, genoprettelse og bæredygtig brug af økosystemer på land og i ferskvand og deres tjenesteydelser, specielt skove, vådområder, bjerge og tørrområder i henhold til forpligtigelser under internationale aftaler.
15.2.	Inden 2020 skal bæredygtig forvaltning af alle typer af skove fremmes, skovrydning skal stoppes, forringede skove skal genskabes og skovrejsning og skovtilplantning skal væsentligt øges set.
15.3.	Inden 2030 skal ørkendannelse bekæmpes, forringet land og jord genoprettes, herunder land påvirket af ørkendannelse, tørke og oversvømmelse, og det skal forsøges at opnå en jordforringelsesneutral verden.
15.4.	Inden 2030 skal der sikres beskyttelse af bjergøkosystemer, herunder deres biodiversitet, for at kunne øge deres evne til at bidrage til bæredygtig udvikling.
15.5.	Der skal tages omgående og væsentlig handling for at begrænse forringelse af naturlige levesteder, stoppe tab af biodiversitet og, inden 2020, beskytte og forhindre udryddelse af truede arter.
15.6.	Der skal fremmes retfærdig og ligelig fordeling af fordelene ved udnyttelse af genetiske ressourcer og fremmes en rimelig adgang til sådanne ressourcer, som aftalt internationalt.
15.7.	Der skal tages omgående handling for at stoppe krybskytteri og ulovlig handel med beskyttede dyr- og plantearter og adressere både efterspørgsel og udbud af ulovlige produkter af vilde dyr.
15.8.	Inden 2020 skal der introduceres foranstaltninger for at forhindre indførelsen og væsentligt begrænses indvirkningen af invasive arter på land- og i vandøkosystemer, og der skal kontrolleres eller udryddes de prioriterede arter.
15.9.	Inden 2020 skal der integreres økosystem- og biodiversitetsværdier i national og lokal planlægning, i udviklingsprocesser, og i fattigdomsbekæmpelsesstrategier og redegørelser.
15.a.	De finansielle ressourcer fra alle kilder til at beskytte og bruge biodiversitet og økosystemer bæredygtigt skal mobiliseres og øges betydeligt.
15.b.	Der skal mobiliseres betydelige ressourcer fra alle kilder og alle niveauer til at finansiere bæredygtig skovforvaltning og til at give tilstrækkelige incitament for udviklingslande til at fremme denne form for forvaltning, herunder beskyttelse og genplantning af fældede skovområder.
15.c.	Den globale støtte til kampen mod krybskytteri og ulovlig handel med beskyttede arter, bl.a. gennem styrkelse af lokale samfunds muligheder for at forfølge en bæredygtig levevis skal øges.
Verdensmål 16: Fred, retfærdighed og stærke institutioner	

16.1.	Alle former for vold og voldsrelateret dødsfald skal reduceres væsentligt overalt.
16.2.	Mishandling, udnyttelse og menneskehandel og alle former for vold og tortur mod børn skal stoppes.
16.3.	Retssikkerheden skal fremmes på nationalt og internationalt niveau, og der skal sikres lige adgang til en retfærdig rettergang for alle.
16.4.	Inden 2030 skal ulovlige penge- og våbenstrømme væsentligt reduceres, og indsatsen for inddrivelse og tilbagelevering af af stjålne værdier og bekæmpelse af alle former for organiseret kriminalitet skal styrkes.
16.5.	Alle former for korruption og bestikkelse skal nedbringes betydeligt.
16.6.	Der skal udvikles effektive, ansvarlige og gennemsigtige institutioner på alle niveauer.
16.7.	Der skal sikres lydhøre, inkluderende, deltagerbaserede og repræsentative beslutningsprocesser på alle niveauer.
16.8.	Udviklingslandenes deltagelse i globale mellemstatslige institutioner skal udbygges og styrkes.
16.9.	Inden 2030 skal der gives en retlig identitet til alle, herunder fødselsregistrering.
16.10.	Der skal sikres offentlig adgang til information og beskyttelse af fundamentale frihedsrettigheder i henhold til international lovgivning og internationale aftaler.
16.a.	Relevante nationale institutioner skal styrkes, bl.a. gennem internationalt samarbejde, for at opbygge kapacitet på alle niveauer, og i særdeleshed i udviklingslande, for at forhindre vold og bekæmpe terrorisme og kriminalitet.
16.b.	Ikke-diskriminerende love og politikker til støtte for en bæredygtig udvikling skal fremmes og håndhæves.

Verdensmål 17: Partnerskaber for handling

17.1.	National ressourcemobilisering skal styrkes, bl.a. gennem international støtte til udviklingslande, for at forbedre den nationale kapacitet til skatte- og andre indtægtsopkrævninger.
17.2.	Udviklede lande skal leve fuldt op til deres officielle forpligtelser til at give udviklingsbistand, herunder mange udviklede landes løfte om at nå målet på 0,7procent af bruttonationalproduktet i udviklingsbistand (ODA/BNI) til udviklingslande og 0,15procent til 0,20procent af ODA/BNI til de mindst udviklede lande. ODA-ydere tilskyndes til at sætte et mål om at give mindst 0,20procent af ODA/BNI til de mindst udviklede lande.
17.3.	Der skal mobiliseres yderligere finansielle ressourcer til udviklingslande fra forskellige kilder.
17.4.	Udviklingslande skal hjælpes til at opnå langsigtede og bæredygtig gæld gennem koordinerede politikker, der skal fremme finansiering, sanering og restrukturerings af gæld, alt efter hvad der er passende, og den eksterne gæld for meget gældsatte fattige lande skal adresseres med henblik på at nedsætte gældspreset.

17.5.	Der skal vedtages og implementeres investeringsfremmende tiltag for de mindst udviklede lande.
17.6.	Der skal forbedres Nord-Syd-, Syd-Syd- og det regionale triangulære samarbejde samt det internationale samarbejde omkring, og adgang til, videnskab, teknologi og innovation, og øges vidensdeling igennem gensidige aftalte vilkår, herunder forbedret koordinering af eksisterende mekanismer, især på FN-niveau, og gennem en global teknologi-faciliteringsmekanisme.
17.7.	Udvikling, overførsel, udbredelse og spredning af miljøtilpassede teknologier til udviklingslande på gunstige vilkår, herunder koncessionsvilkår og begunstigede vilkår, skal fremmes, efter gensidig aftale.
17.8.	Teknologibanken og videnskab-, teknologi- og innovationskapacitets-opbygningsmekanismer skal igangsættes for de mindst udviklede lande inden 2017, og der skal ske en øget brug af støtteteknologier, især informations- og kommunikationsteknologier.
17.9.	International støtte til implementering af effektiv og målrettet kapacitetsopbygning i udviklingslande skal styrkes, for at støtte nationale planer til implementering af verdensmålene for bæredygtig udvikling, herunder gennem Nord-Syd-, Syd-Syd- og triangulært samarbejde.
17.10.	Der skal fremmes et universelt, regelbaseret, åbent, ikke-diskriminerende og retfærdigt multilateralt handelssystem under Verdenshandelsorganisationen, bl.a. gennem forhandlingskonklusionerne fra "Doha-udviklingsdagsordenen"
17.11.	Udviklingslandenes eksport skal øges betydeligt, og der skal særligt stiles efter at fordoble de mindst udviklede landes andel af den globale eksport inden 2020.
17.12.	Der skal implementeres rettidig toldfri og kvotefri markedsadgang for alle de mindst udviklede lande, i overensstemmelse med Verdenshandelsorganisationens beslutninger, bl.a. ved at sikre at regler vedrørende præferenceoprindelsesland, gældende for import fra de mindst udviklede lande, er gennemsigtige og enkle, og bidrager til at give lettere markedsadgang.
17.13.	Den globale makroøkonomiske stabilitet skal forbedres, bl.a. gennem koordination og kohærens af politikker.
17.14.	Politikkohærens for bæredygtig udvikling skal styrkes.
17.15.	Der skal udvises respekt for hvert lands politiske handlerum og lederskab i forhold til at indføre og implementere politikker til udryddelse af fattigdom og bæredygtig udvikling.
17.16.	Det globale partnerskab for bæredygtig udvikling skal styrkes, suppleret af partnerskaber med mange forskellige interessenter, der mobiliserer og deler viden, ekspertise, teknologi og finansielle ressourcer, for at støtte alle lande i at nå verdensmålene for bæredygtig udvikling, især udviklingslandene
17.17.	Der skal tilskyndes og fremmes effektive offentlige partnerskaber, offentligt-private partnerskaber og civilsamfundspartnerskaber, som bygger på erfaringer og ressourcestrategier fra partnerskaber.
17.18.	Inden 2020 skal støtten til kapacitetsopbygning i udviklingslandene øges, herunder til de mindst udviklede lande små udviklingsøstater, for i væsentlig grad at øge tilgængeligheden af høj kvalitet, opdateret og pålidelig data, der er disaggregeret efter

indkomst, køn, alder, race, etnicitet, migrationsstatus, handicap, geografisk placering og andre relevante karakteristika i en national kontekst.

17.19. Inden 2030 skal der bygges videre på eksisterende initiativer for at udvikle måling af fremskridt mod bæredygtig udvikling, som supplerer bruttonationalproduktet og den statistiske kapacitetsopbygning i udviklingslandene skal støttes.
